prehľadné tabulky zapisujúcich rúk. Na konci pripojený register menoslovný a bohatý register vecný umožňuje orientáciu v tejto obsiahlej látke. Samotný text knih osvětimských na str. 43—159 rozdelený je v 544 a u knih zátorských na str. 161—307 v 434 zápisov. Ich parodie nie je podané dľa originálov, lež dľa rôznych znakov — hlavne pisma ruky a pripadného datovania — sostavené sú v poradí chronologickom, pri čom i ich umiestnenie v pôvodinách je tu naznačené. Je prirodzené, že osvětinské a zátorské knihy nepoznajú ešte tzv. doskové principy na tom štádiu vývoja ako v Čechách, a len na niektorých miestach prejavujú tendenciu smerujúcu k zachovaniu systematičnosti zápisov (pamätných a pôhonných), ale v miere tak nepatrnej že zdalo sa byť vhodnejším tým naštrbenú chronologiu restituovať. Odchýlka od originálov je spôsobená i prijatim zásady modernizácie pravopisu, menovite vypustením jotácie a sprežiek. V prospech principu paleigrafického prepisu boly učinené výminky verným podanim textu i po stránke pravopisnej tam, kde sa jedná o popisy polonizované alebo sice český text, ale poloniznami popretkávaný, takže v týchto prípadoch jednotlivé slová na konci reprodukovaného zápisu sú uvedené tiež v povodnej forme. Veci rušiace súvislosť textu, ako škrty slov, mrežovania celých zápisov, pozdejšie pripísané poznámky a pod., vždy sú poznačené na konci zápisu. Sám vydávateľ už v Kaprasovom sborníku r. 1930 poukázal na velký význam knih osvětinských a zátorských a prisľúbil upraviť ich pre tlač. Záslužnosť a význam edicie nemožno vyzdvihnúť, keď tá už samým faktom objavenia sa hovorí dosť za seba. Autor chcel ňou postaviť na širšiu bázu štúdium zemského zriadenia a organizácie súdnej, potažne práva materiálneho v dobe českého štátu stavovského. Ufajme že v tomto predpoklade sa nezklame a sprístupnené pramenné bohatstvo dosial minimálne zpracované bude plne využité najmä pri zkúmaní českého právneho poriadku, ktorý v srovnaní týchže právnych ústavov v Polsku a Osvětimsko-Zátorsku mal by tvoriť tertium comparationis.

Luby.

»Gerichts-Zeitung« zanikla. Letošním rokem přestal vycházeti jako samostatný časopis vídeňský »Gerichts-Zeitung«. Po 82letém vycházení se spojil s »Juristische Blätter«. Byl rozšířen nejen proto, že byl povinně odebíraným časopisem rakouských soudů, ale také pro svůj velice cenný obsah a vysokou úroveň odborných článků, jež přinášel povětšině z oboru judiciálních. Za dlouhou dobu svého vycházení změnil několikráte svůj formát i rozsah, zprvu velký se později zmenšil, až poslední jeho ročník vycházel v malých sešitcích o několika stránkách. Spojení jeho spolupracovníků starší doby s »Juristische Blätter«, vedenými v duchu modernějším, bude jistě ku prospěchu odborné literatury. —kg.

Prof. dr. Hans Sperl: Lehrbuch der bürgerlichen Rechtspflege. I. Band, 3. Teil (Schluss). Wien 1930. Hölder-Pichler-Tempsky. 8°. Stran XII 328, cena 100 Kč. — Tímto svazkem jest ukončen prvý díl spisu, o kterém jsme již svého času podrobně referovali (viz Všehrd XI., 207—208). V tomto svazku pojednává spisovatel o opravném řízení a řízeních zvláštních. Především probírá právní prostředky proti rozsudku, řízení v druhé stolici, dovolání a rekursy. V další kapitole probírá žaloby o zmatečnost a obnovu, náklady řízení a ostatní zařízení sporného řízení (složení jistoty, doručování, pořádkové tresty, procesní spisy a j.). Řízení rozhodčímu věnuje spisovatel velmi mnoho místa (str. 773—814) a probírá velice podrobně jednotlivé otázky. To musíme konstatovati vzhledem k nepříznivému stanovisku, které zaujal autor vůči rozhodčímu řízení ve všeobecné části díla a proti kterému jsme vznesli určité námitky. Probírá se tu nejen rozhodčí smlouva a její platnost, ale také ustanovení rozhodčího soudu, řízení před ním, rozhodčí nález a jeho účinnost a konečně žaloba o bezúčinnost rozhodčího výroku. — Poslední kapitola díla jest věnována pojednání o právní

moci. Tato ryze teoretická část je již poněkud méně výstižná než-li probrání jednotlivých ustanovení a institutů procesních. Spisovatel po stručných definicích formální a materielní právní moci vykládá pojmy rozhodování, pravomoci, nalézání a jiné, filologicky. »Mehr als alle juristischen Theorien erklärt uns die deutsche Sprache in ihrer Feinfühligkeit das Wesen der Rechtskraft durch bezeichnende Ausdrücke.« Přes to jsou další výklady o předmětu, účinku, subjektech a zániku právní moci velmi duchaplně podány. V celém díle se zračí autorova důkladnost, s níž jednotlivé partie probírá a jež ho vedla také k tomu, že na mnoha místech pro srovnání uvádí procesní zákony řady jiných států. Obsáhlé rejstříky ke všem třem svazkům prvé části zakončují tento výborný systém procesního práva sporného.

Dr. K. Gerlich.

Dr. Jaroslav Kallab: Stručný výklad zákona z 11. března 1931, č. 48 sb. z. a n. o trestním soudnictví nad mládeží. Brno 1931, vydáno s podporou min. škol. a nár. osv. jako 6. svazek studijních příruček nákl. Čs. A. S. Právník v Brně, str. 39, cena neuv. — Spolutvůrce nového zákona o trestání mladistvých podal ve své práci přehledný výklad zákona, jenž přinesl do naší trestněprávní materie mnoho nového. Zákon má vůdčí myšlenkou snahu zachytiti provinivší se osobu mladistvou, podati jí pomocnou ruku a vésti ji, než ona duševně zesílí, aby mohla jíti sama a bezpečně životem. aby mohla jíti sama a bezpečně životem. Upravuje tedy nejen oblast práva trestního (hmotného i procesního), nýbrž také i otázky práva rodinného (poručenského) a správního (sociální péči). — Výklad je podán soustavně a přehledně a svědčí o suverenní autorově znalosti látky až do všech podrobností (srv. str. 7, 10). Knížka je výbornou pomůckou nejen universitnímu posluchačstvu, nýbrž i kruhům soudcovským a pracovníkům sociální péče. Žáček.

Judicium. Vierteljahrschrift für die gesamte Zivilrechtspflege. II. Jahrgang. Hamburg 1929/30, Friederichsen, de Gruyter & Comp., 8°, 379 stran, 24 RM. — Druhý ročník časopisu, o jehož prvním ročníku jsme obšírně referovali (Všehrd XI., str. 163—166), věnuje nejvíce místa pojednáním o osnově procesních zákonů německých, jež podávají Kisch, Gerland, Mendelsohn-Bartholdy, Pollak, Walsmann, Pagenstecher, Lent, Fischer, Kleinfeller, Groh, Grünhut a Volkmar. Z jiných článků vytýká Fraeb některé nesrovnalosti předpisů o řízení za vynucením přísahy vyjevovací a Kisch vzpomíná 50 let německého říšského zákona justičního. Schima v pojednání: Die Vertretung des States vor den bürgerlichen Gerichten, probírá podrobně soudní zastupování eráru v civilních právních věcech, pojem fisku, stát jako soudce a stranu zároveň, ustanovení o příslušnosti podle sídla zastupitelského úřadu, zastupování fisku v Německu, finanční prokuratury rakouské, francouzské ministère public, a vliv francouzského práva na právo německé, různé druhy řízení, v nichž se účastní zástupce státu, a j. Spisovatel příhodně ukazuje na neudržitelnost teorie o nároku na právní ochranu (Rechtsschutzanspruch), dle které má v takových sporech, kde je stranou, stát sám proti sobě nárok na právní ochranu. Calamandrei v pojednání: Das Urteil als Vollstreckungsakt, přeloženém z italštiny Kischem, probírá především nezastupitelnost v plnění záležejícím v projevu vůle, dále povinnost k projevu vůle, jehož obsah jest již určen anebo teprve určen býti má, případy, v nichž zákon připíná účinky chybícího projevu vůle na rozsudek, rozbor vykonatelného aktu jako náhrady za právní prohlášení vůle povinného vůlí soudcovskou a j.

Dr. K. Gerlich.

Zodpovědný redaktor Dr. Karel Novák. — Tiskl B. Stýblo v Praze, Václavské nám. 32